

matematika součástí profilu. Kvalita systému vzdělávání v matematice ve školách většinou souvisí s kvalitou práce metodických orgánů a se zaujetím vedení školy pro tuto problematiku.

V hodnocených ŠVP byl předmět matematika a aktivity pro rozvoj MG zřetelně zapracován ve všech SŠ a zlepšila se podpora žáků se SVP, podpora nadaných žáků, podle IVP se vzdělávalo téměř 36 % žáků ve středním vzdělávání. Téměř 60 % škol využívalo ve vlastním hodnocení testování, nejvyšší byla účast ve zkouškách CERMAT (68,3 % SŠ). Více než 50 % SŠ využilo k testování komerční nabídky.

V rámci tematického šetření k podpoře rozvoje matematické gramotnosti byly sledovány vybrané aspekty výuky matematiky. Jejich výběr vycházel z výsledků mezinárodních šetření a zaměřil se na ty oblasti, v nichž byly u českých žáků zjištěny nedostatky. Uvádíme srovnání výsledků z inspekčních hospitací ve vybraných charakteristikách mezi školními roky 2006/07 a 2009/10.

Tabulka 29 Hodnocení ukazatelů matematických dovedností v SŠ (podíl výskytu v %)

Sledovaný ukazatel matematických dovedností	2006/2007	2009/2010	trendy
Schopnost matematizovat reálné situace	39,0	39,2	+
Používání správné terminologie a symboliky	82,0	84,0	+
Řešení problémových úloh	64,0	68,0	+
Praktické využití poznatků	51,0	58,8	+
Formování občanského kritického myšlení	47,0	51,4	+
Odhad výsledků	52,0	40,0	-
Podpora žáků se SVP	57,0	63,6	+

Obdobně jako v hodnocení matematické gramotnosti žáků v základním vzdělávání dosahovali žáci ve středním vzdělávání nejlepších výsledků v numerické gramotnosti. Motivace učiva na začátku vyučovací hodiny (např. proč se daný jev žáci učí, kde je v praxi využíván, zařazení jevu do logického matematického systému) byla zjištěna jen výjimečně, nejčastěji byli žáci motivováni nutností úspěšně složit maturitu. Žákům se nedařilo matematizovat reálné situace a neuměli předem odhadnout reálný výsledek. ČŠI doporučuje školám zaměřit se ve výuce matematiky více na formování kritického občanského myšlení, řešení problémových úloh a praktické využívání poznatků žáků získaných v matematice.

Samostatné aktivní učení a rozvoj kompetence k řešení problémů byly úspěšně rozvíjeny v 57 % hodin (lépe v G – 65,49 %, v SOŠ 42,86 %). Rezervy jsou v hledání různých způsobů řešení, odhadování výsledků, jejich interpretaci a ověřování odhadu (pozorováno jen ve 40 % sledovaných hodin).

Z rozhovorů s PP vyplynulo, že spolupráce učitelů matematiky s vyučujícími ostatních předmětů a mezi sebou navzájem existuje v naprosté většině navštívených škol, přestože není předepsána žádnými normami.

Žáci opakující ročník

Pro hodnocení celkové úspěšnosti žáků v průběhu studia lze využít podílu opakujících žáků v jednotlivých ročnících. V uplynulém školním roce bylo celkem evidováno 11 199 opakujících žáků ve všech ročnících středního vzdělávání, z tohoto počtu opakovalo 37,9 % první ročník, 25,9 % druhý ročník, 24,5 % třetí ročník a 11,7 % 4. ročník. Výsledky analýzy ukazují, že největší byl podíl opakujících žáků v 1. ročníku, což by mohlo potvrzovat, že vazba mezi základním a středním stupněm v RVP je slabá nebo skutečnost, že první volba další vzdělávací cesty žáků ze základních škol nevychází dobře z jejich reálných schopností.